

INFORMATOR DLA ZULI PORADNIK PRZETARGOWY

^{Nowa} **Gazeta Leśna** **FIRMYLESNE.PL**

DUC254 | Akumulatorowa
pilarka łańcuchowa 18V **Nowość!**

Wydajna i lekka pilarka idealna do prac na wysokościach,
dla alborystów, w ogrodzie i w parkach

Przyjazna dla środowiska o zerowej emisji
zanieczyszczeń i niskim poziomie hałasu

Makita
www.makita.pl

LITHIUM-ION

Z myślą o profesjonalistach
potęga techniki, potęga wydajności...

Zdażyć przed elektronizacją

Łukasz Bąk

Przetargowy dekalog

Wcześniej niż zazwyczaj, bo już w październiku 2018 r. ruszają przetargi na usługi leśne. Nadleśnictwa chcą zdażyć przed obowiązkową elektronizacją i przeprowadzić ogłoszenie o zamówieniach publicznych jeszcze w analogowej formie. Przedstawiamy 10 najważniejszych zasad, o których powinni pamiętać zulowcy w czasie tegorocznych przetargów

1. Zadbaj o solidną umowę konsorcjum

Umowę pisze się na złe czasy. Ta stara prawnicza prawda wymaga przemyślenia na nowo w corocznym sezonie przetargowym. Skrótowe, proste umowy konsorcjum nie wytrzymują próby kiedy dochodzi do animozji pomiędzy partnerami. Okazuje się, że są oni pozbawieni narzędzi prawnych, aby wymusić na innych stronach oczekiwane zachowanie lub po prostu zabezpieczyć własne interesy. W tym momencie ujawnia się brak dostatecznej uwagi przy konstruowaniu dokumentu. Taka umowa po-

winna jasno wyrażać intencje łączenia potencjałów i wzajemnego wsparcia. Tego typu klauzule, jakkolwiek mogą brzmieć banalnie, w sytuacji sporu są czasem na wagę złota.

2. W umowie powinny znaleźć się zapisy określające zakresy obowiązków konsorcjantów

Co do zasady, każdy powinien wiedzieć i zadeklarować, za jakie prace będzie odpowiadał.

Warto w dokumencie dodatkowo podkreślić konieczność wykonywania prac tak, jak tego oczekuje nadleśnictwo. W ten sposób każdy konsorcjant nakłada na siebie zobowiązanie spełnienia norm i zasad nie tylko względem zamawiającego, ale również swoich partnerów.

Umowa może precyzować zasady wzajemnego fakturowania. To będzie konieczne wtedy, gdy nadleśnictwo oczekuje wystawiania jednej faktury

przez lidera. Wspólnicy muszą wiedzieć, w jaki sposób ostatecznie do nich trafią pieniądze od lidera.

Dobrze będzie, jeżeli podpisany dokument ureguluje sposób organizacji prac w sytuacjach nagłych lub nieprzewidywanych, przyznając chociażby w tym zakresie liderowi jakieś organizacyjne kompetencje.

Bardzo ważne, aby umowa konsorcjum regulowała sposób obciążania partnerów karami umownymi ewentualnie nałożonymi przez nadleśnictwo.

Sugeruję w końcu także zawarcie w umowie konsorcjum jakichś klauzul dotyczących zakresu odpowiedzialności odszkodowawczej poszczególnych członków względem siebie za nienależyte wykonanie umowy z nadleśnictwem. Takie zapisy mogą okazać się zbawienne w sytuacji, w której jeden poniesie negatywne konsekwencje za drugiego i będzie oczekiwał rekompensaty.

DUC254 | Akumulatorowa pilarka łańcuchowa 18V **Nowość!**

Wydajna i lekka pilarka idealna do prac na wysokościach, dla alborystów, w ogrodzie i w parkach

Przyjazna dla środowiska o zerowej emisji zanieczyszczeń i niskim poziomie hałasu

Z myślą o profesjonalistach
potęga techniki, potęga wydajności...

3. Przygotuj właściwe pełnomocnictwo dla lidera

Wszyscy Ci, którzy liderami nie są, powinni zadbać o takie pełnomocnictwo, na podstawie którego ewentualnie „rozliczą” lidera z jego aktywności. W ich interesie jest, aby wiedzieć, co liderowi w ich imieniu wolno, a czego nie wolno. Ci z kolei, którzy pełnią funkcję lidera w konsorcjum także mają swój interes w solidnym dokumencie pełnomocnictwa. Muszą oni bowiem posiadać pewność, że podejmowane przez nich kroki i decyzje znajdują odzwierciedlenie w woli partnerów i że mają prawo do podjęcia takich kroków i decyzji.

4. Pamiętaj o prawie do zadawania pytań do SIWZ

To chyba pierwsza kwestia, o której należy pamiętać, przygotowując się do przetargu.

Zawieranie umów na usługi leśne nie odbywa się w trybie negocjacyjnym. Firmy leśne nie mają możliwości negocjowania warunków współpracy z nadleśnictwami, tak jak to bywa w przypadku innych kontrahentów. Zakres usług (opis przedmiotu zamówienia) oraz zasady ich świadczenia są narzucone przez zamawiających. Zul ma wybór: albo złożyć ofertę, albo nie przystąpić do przetargu. Ci, którzy decydują się na rywalizację o zamówienie powinni pamiętać o narzędziach służących modyfikacjom lub po prostu wyjaśnianiu wymagań nadleśnictw.

Od chwili, kiedy SIWZ pojawi się na stronie internetowej zamawiającego, wykonawcy mają niewiele czasu, aby zadać mu pytania i żądać odpowiedzi. Termin upływa w połowie okresu liczonego od dnia umieszczenia ogłoszenia do dnia składania ofert. Ten tryb można wykorzystać do żądania doprecyzowania przedmiotu zamówienia. Zachęcam do daleko posuniętej dociekliwości także w zakresie warunków udziału w postępowaniu, bowiem nieporozumienia dotyczące wykładni tych warunków mogą rzutować na rozstrzygnięcie przetargu.

W formie pytań do SIWZ można także próbować przeforsować jakieś modyfikacje umowy. Nie liczyłbym oczywiście na uwzględnienie wniosku „o zniesienie wszystkich kar umownych”, ale jest wiele zapisów, które realnie mogą podlegać zmianom.

5. Stwórz swój JEDZ poprzez narzędzie e-ESPD

W związku z wdrożeniem formularza JEDZ (Jednolity Europejski Dokument Zamówienia) do wszystkich przetargów na terenie Unii Europejskiej, Komisja Europejska stworzyła i udostępniła narzędzie służące ułatwionemu generowaniu tego dokumentu. Zakres jego wykorzystania zależeć będzie od tego, w jakiej formie formularz zostanie udostępniony przez zamawiającego. Jeżeli będzie to plik .xml, wykonawca pobierze go i zapisze na swoim komputerze. Następnie na stronie internetowej <https://ec.europa.eu/tools/espd?lang=pl> oferent łączy pobrany uprzednio plik, co spowoduje, że część danych w nim zawartych (np. dane zamawiającego, numer ogłoszenia) pojawi się automatycznie. Wspomniany serwis internetowy pozwala następnie przejść przez wszystkie wymagane elementy JEDZ celem uzupełnienia, a na końcu wytworzenie pełnego dokumentu. Jego ostateczna wersja zostanie zapisana na komputerze wykonawcy i posłuży w postępowaniu przetargowym. Jeżeli nadleśnictwo nie udostępni formularza JEDZ w formacie .xml, narzędzie e-ESPD także można wykorzystać do wygenerowania dokumentu, przy czym wtedy samodzielnie trzeba wypełnić nieco więcej pól. Na końcu, w obydwu omawianych wersjach, oferent podpisze stworzony plik swoim kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

6. Kup i przetestuj podpis elektroniczny

Lasy Państwowe zapowiadają, że jeszcze w tym roku przetargi odbędą się według dotychczasowych, „papierowych” proce-

dur. Tak może się stać tylko pod warunkiem ogłoszenia postępowania przed dniem 18 października 2018 r. Nawet jeżeli jednak nadleśnictwa zdążą we wskazanym terminie, nie jest wykluczone, że niektóre z nich będą musiały unieważnić pierwszy przetarg, np. z powodu zbyt wygórowanych oczekiwań finansowych zuli. Takich przypadków było wszakże niemało w poprzednim sezonie przetargowym.

Jeżeli dojdzie do ponownego ogłoszenia przetargu, wtedy oferenci będą już skazani na formę elektroniczną. Dla tych, którzy nie mają podpisów elektronicznych, może być za późno na ich zdobycie. Kilka miesięcy temu spotkałem się z przypadkiem, gdy ponowny przetarg w tym samym nadleśnictwie został przeprowadzony z uwzględnieniem szczególnego, krótszego terminu składania ofert. W takiej sytuacji nie ma żadnej gwarancji, że w natłoku zleceń dostawcy podpisów zrealizują zamówienie jeszcze przed terminem narzuconym przez zamawiającego. Na początku lipca na stronie internetowej jednej z firm sprzedającej podpisy dostępny był komunikat, że czas oczekiwania na dostawę wydłuża się z powodu znacznej liczby zamówień.

Uwaga!

Odroczenie w czasie pełnej elektronicznej nie oznacza, że kwalifikowany podpis elektroniczny nie będzie w ogóle potrzebny. Otóż będzie, posłuży bowiem oferentowi do podpisania formularza JEDZ. Dla tych, którzy wciąż nie mają podpisu, to ostatni dzwonek, aby złożyć stosowne zamówienie.

Po otrzymaniu zestawu do podpisu elektronicznego warto z wyprzedzeniem oswoić się z nowym narzędziem, zainstalować odpowiednie oprogramowanie i sterowniki, a następnie przetestować podpis na kilku wybranych dokumentach. W ten sposób zweryfikujemy, czy wszystko działa poprawnie i czy swobodnie radzimy sobie z uwierzytelnianiem plików.

DUC254 | Akumulatorowa pilarka łańcuchowa 18V **Nowość!**

Wydajna i lekka pilarka idealna do prac na wysokościach, dla alborystów, w ogrodzie i w parkach

Przyjazna dla środowiska o zerowej emisji zanieczyszczeń i niskim poziomie hałasu

Makita
www.makita.pl

LITHIUM-ION

Z myślą o profesjonalistach
potęga techniki, potęga wydajności...

7. Sprawdź, jak powinieneś dostarczyć zamawiającemu elektroniczny JEDZ

W tegorocznych Specyfikacjach Istotnych Warunków Zamówienia wykonawcy muszą poszukać informacji o tym w jaki sposób należy dostarczyć zamawiającemu elektroniczne JEDZ-e. Nagranie pliku na płytę CD i włożenie jej do koperty wraz z ofertą nie wchodzi w grę. Plik zapewne trafi do nadleśnictwa pocztą elektroniczną, po jego uprzednim zaszyfrowaniu. W Specyfikacji będzie podany adres email, na który należy wysłać JEDZ. SIWZ powinna zawierać także informację o tym, jaki format musi posiadać elektroniczny, uzupełniony i podpisany formularz. Do wyboru jest m.in. .pdf, .doc czy .rtf. Zamawiający może także zalecić narzędzie służące zaszyfrowaniu dokumentu. Kod do odblokowania formularza trafi do zamawiającego razem z ofertą. W ten właśnie sposób nadleśnictwo uzyska prawo dostępu JEDZ-a, ale dopiero po otwarciu ofert.

8. Nie twórz kosztorysu na ostatnią chwilę

Wiem, że przygotowanie oferty jest czasochłonne i że ostatnie dokumenty powstają czasem wręcz na kilka minut przed jej złożeniem. Chciałbym czytelników uczulić szczególnie na korygowanie ceny ofertowej tuż przed dostarczeniem koperty do nadleśnictwa. Na informację o tej cenie składają się stawki jednostkowe w kosztorysie ofertowym, cena całkowita także podana w tym kosztorysie, powiększona o podatek VAT oraz ostatecznie ta sama cena przepisana do formularza oferty. Ewentualne zmiany na ostatnią chwilę powinny być dokonywane w pierwszej kolejności w zakresie stawek jednostkowych w kosztorysie. Dlaczego? Otóż, jeżeli nastąpi pomyłka przy ich dodaniu i cena całkowita okaże się nieprawidłowa, jest szansa na jej skorygowanie w trybie przepisów prawa zamówień publicznych. Będziemy mieli w takim wypadku do czynienia z oczywistą omyłką rachunkową, dostrzegalną dla każdego, zewnętrznego

obserwatora. Poprawienia pomyłki powinien dokonać sam zamawiający, informując o tym zainteresowanego oferenta. Korekta nastąpi w ten sposób, że pracownicy nadleśnictwa dodadzą wszystkie jednostkowe stawki za usługi leśne, przemnożą je przez właściwy podatek i w rezultacie dojdą do takiej ceny całkowitej, jaką chciał zaferować wykonawca. Jeżeli z ul w pośpiechu skoryguje samą tylko cenę całkowitą, to jej niezgodność ze stawkami jednostkowymi zostanie usunięta wedle opisanego powyżej trybu, czyli na niekorzyść zainteresowanego.

9. Narzuć podwykonawcy zobowiązanie do solidnej współpracy

Umowa z podwykonawcą jest kolejnym z dokumentów, który wymaga uważnego przygotowania przed przetargiem. Główny wykonawca musi mieć pewność, że ten, który ma go wesprzeć przy realizacji zamówienia, nie zawiedzie. Podwykonawca powinien zatem złożyć szereg pisemnych zobowiązań, które znajdą się we wzajemnej umowie. Co się tyczy bardziej ogólnych kwestii, to umowa powinna zawierać deklaracje podwykonawcy o jego zdolności do uczestnictwa w realizacji zamówienia, zapoznaniu się z dokumentacją przetargową lub braku okoliczności uzasadniających wykluczenie z przetargu. Podwykonawca powinien zadeklarować świadczenie usług dokładnie w taki sposób, jak wymaga tego nadleśnictwo. Tym samym nałoży na siebie wszystkie te obowiązki, które są sformułowane we wzorze umowy – załączniku do SIWZ. Zakres pracy podwykonawcy powinien zostać dostatecznie sprecyzowany. Ta wskazówka dotyczy oczywiście również wynagrodzenia. Główny wykonawca nie może ponosić odpowiedzialności za ewentualne ograniczenie przedmiotu zamówienia przez zamawiającego. Podwykonawcę powinien obciążać obowiązek informacyjny dotyczący przebiegu prac oraz wszelkich istotnych okoliczności mogących mieć wpływ na realizację usług zleconych przez

nadleśnictwo. Dobrze byłoby, gdyby nadto zadeklarował zobowiązanie do wykonywania zaleceń i wskazówek zamawiającego, jeżeli oczywiście będą zgodne z umową o zamówienie publiczne. Wskazaniem jest, aby krótko scharakteryzować w umowie sposób współpracy, tj. kwestię przyjmowania zleceń, informowania o przeszkodach w ich realizacji, sposobu odbioru prac. Podwykonawca musi wziąć na siebie gospodarcze i prawne ryzyka związane z realizowanymi przez siebie pracami. To dotyczy także ewentualnie naliczonych kar umownych.

10. Zadbaj o właściwe referencje

W ubiegłym roku zapadło w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzeczenie, które rzutuje na treść wystawianych i wymaganych referencji. Każdy, kto realizował usługi w ramach konsorcjum i na tej podstawie zamierza wykazywać swój przerób, powinien oswoić się z tym wyrokiem. Zgodnie z decyzją Trybunału, jeżeli wykonawca ma wykazać doświadczenie w realizacji usług objętych zamówieniem, musi to być jego indywidualne doświadczenie. Jeżeli wykonawca polega na doświadczeniu konsorcjum, liczyć się będzie tylko wartość prac, które on sam w ramach tego konsorcjum wykonał. Ocenie podlega zatem faktyczne zaangażowanie członka konsorcjum, a nie całkowity, łączny „przerób” wszystkich partnerów. Pamiętajmy, że wspomniane orzeczenie nie ma nic wspólnego z sumowaniem potencjałów. Nadal jest możliwe dodawanie wartości indywidualnych doświadczeń celem wykazania spełnienia warunku udziału w postępowaniu. 🌲

Łukasz Bąk
Wspólnik w Kancelarii Jaskot, Bąk –
Adwokaci
email: lukasz.bak@jaskot-bak.pl

DUK254 | Akumulatorowa pilarka łańcuchowa 18V **Nowość!**

Wydajna i lekka pilarka idealna do prac na wysokościach, dla alborystów, w ogrodzie i w parkach

Przyjazna dla środowiska o zerowej emisji zanieczyszczeń i niskim poziomie hałasu

Z myślą o profesjonalistach
potęga techniki, potęga wydajności...